

Slesvigsk Parti

Sammen om Sønderjylland

Sådan gør vi en forskel

- Kort & koncentreret

Redaktion:
Nathalie Engel-Arlt
Ruth Maria Candussi
Stephan Kleinschmidt

1. udgave, 1. oplag

©2025, Slesvigsk Parti

Lad os være ærlige: Principprogrammer kan godt have ry for at være lidt tørre – som en pakke gamle kiks bagerst i skabet.

Men vores politik er alt andet end tør!

Sammen om Sønderjylland kæmper vi for det, der gør vores landsdel unik – vores sprog, traditioner og fællesskab, samt for det tyske mindretal, som er en uundværlig del af Sønderjyllands historie.

Vi arbejder for dig og for fællesskabet.

Vi står for handlekraft, nytænkning og bæredygtige løsninger – med fokus på det, der betyder mest: Et samfund, hvor alle har en plads, og hvor vi sammen skaber en bedre fremtid.

Vil du være med til at styrke det sønderjyske fællesskab?

Sæt dit kryds ved SP – Sammen om Sønderjylland!

Arbejdsmarkedet

Job til alle – et arbejdsmarked med lige muligheder

Vi arbejder for et arbejdsmarked, hvor alle får en fair chance – ingen skal stå udenfor. Vi ønsker, at kommunerne aktivt understøtter opkvalificering og jobformidling, så både du og din nabo kan finde et job, der matcher jeres kvalifikationer og behov.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre, at der er genoptrænings- og praktikpladser til rådighed for dem, der har behov, samt arbejde for at flytte flere statslige arbejdspladser til provinsen. Vi støtter et tæt samarbejde mellem arbejdsgivere og kommuner om opkvalificeringsforløb, så alle får adgang til relevante kompetenceudviklingsmuligheder.

Hvad betyder det for dig?

Øget jobtryghed og bedre muligheder for at finde et arbejde, der passer til dine færdigheder og interesser. Det skaber både trivsel og arbejdspladser, som alle kan være stolte af.

Børn og uddannelse

Gode rammer for børn og unge – fra vuggestue til ungdomsuddannelse

Vi ønsker at give børn og unge de bedste rammer for læring og udvikling. Når børn trives og lærer, skaber det både glade forældre og en stærkere fremtid for os alle.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre høje kvalitetsstandarder i dagtilbud, støtte tidlig indlæring af tysk i skolerne og give tilskud til fritidsaktiviteter. Vi tror på mindre grupper i daginstitutionerne og et tæt samarbejde mellem skoler og lokale virksomheder, så alle børn får de bedste muligheder for at udvikle sig.

Hvad betyder det for dig?

Trygge og stimulerende omgivelser for dine børn, så du kan være sikker på, at de får en god start på livet. Det giver dig ro i sindet og mere overskud i hverdagen.

Det tyske mindretal

Kultur og sammenhold – styrkelse af det tyske mindretal i Sønderjylland

Vi arbejder for at sikre, at det tyske mindretal i Sønderjylland får de bedste muligheder for at bevare og fejre deres kultur, sprog og historie. Mangfoldighed er en styrke, og vi tror på et fællesskab, hvor vi kan dele og nyde hinandens kulturelle baggrunde.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre, at det tyske mindretal har lige adgang til kulturelle og økonomiske ressourcer, og vi arbejder for at styrke foreninger og institutioner, der værner om den tyske kultur i Sønderjylland. Ligestilling på alle fronter er målet – det skal være naturligt og selvfølgelig, at mindretallet har den støtte, det behøver.

Hvad betyder det for dig?

En rigere kulturel oplevelse og et stærkere fællesskab. Vi skaber plads til at fejre både danske og tyske traditioner – så kan vi alle nyde både rugbrød og Bratwurst med samme glæde.

Energi

Grøn fremtid – bæredygtig energi for vores alles skyld

Vi satser på en fremtid med vedvarende energi. Sol, vind og biomasse skal være grundlaget for vores energiproduktion. Kommunerne skal samarbejde om at skabe en bæredygtig fremtid – både for planetens skyld og for vores egen.

Hvordan gør vi det?

Vi arbejder for, at energiproduktion skal komme fra vedvarende kilder, og at energieffektivitet skal gennemsyre alle dele af samfundet. Det er vigtigt, at borgerne inddrages i energiomstillingen, så der er både accept og aktiv deltagelse i de nye løsninger.

Hvad betyder det for dig?

En renere luft, lavere energiomkostninger og en grønnere planet til dine børn og børnebørn. Kort sagt: Et sundere miljø og en bæredygtig fremtid for os alle.

Erhvervsliv

Fart på forretningen – gode vilkår for erhvervslivet

Vi ønsker de bedste rammer for erhvervslivet i Sønderjylland. Med god kommunal service og målrettet støtte til iværksættere og små virksomheder skal det være nemt og attraktivt at drive virksomhed i regionen.

Hvordan gør vi det?

Vi arbejder for at forenkle sagsbehandlingen for erhvervsvirksomheder og fremme offentlig-private partnerskaber, der styrker erhvervslivet. Iværksættere skal have adgang til stærk erhvervsfremme og slippe for unødvendige afgifter, så de kan fokusere på at skabe vækst og arbejdspladser.

Hvad betyder det for dig?

Flere jobmuligheder, bedre service og en blomstrende lokal økonomi. Det skaber en dynamisk erhvervssektor, der både gavner dig som borger og hele regionen som fællesskab.

Europa

Europæisk samarbejde – stærkere sammen

Vi tror på et stærkt europæisk samarbejde med åbne grænser og tæt forbindelse mellem de europæiske lande. Sammen står vi stærkere og skaber en bedre fremtid for alle.

Hvordan gør vi det?

Vi arbejder for, at EU skal anerkende og beskytte mindretal samt sikre pressefrihed og demokrati i alle medlemslande. Vi ønsker at fremme samarbejde på tværs af grænserne inden for både arbejdsmarked og uddannelse, så alle borgere får bedre muligheder.

Hvad betyder det for dig?

Flere muligheder for arbejde, uddannelse og kulturel udveksling. Et stærkt europæisk samarbejde styrker vores region, fremmer fred og bidrager til en bæredygtig udvikling.

Familie

Familien først – de bedste rammer for trivsel

Vi ønsker at skabe de bedste rammer for familier, så I kan leve og trives sammen. En stærk familie er grundlaget for et stærkt samfund, og vi prioriterer indsatser, der støtter jer i hverdagen.

Hvordan gør vi det?

Vi arbejder for hurtig og nem adgang til nødvendige hjælpemidler, kontinuerlig sagsbehandling og støtte til frivillige foreninger, der gavner familier. En helhedsorienteret tilgang til familiernes behov er vejen frem for at skabe et godt og trygt familieliv.

Hvad betyder det for dig?

Mere støtte og fleksibilitet i hverdagen, hvilket giver mere tid til samvær og nærvær med dem, du holder af.

Fritid

Fritid for alle – livsglæde gennem aktivitet og fællesskab

Vi arbejder for et rigt og mangfoldigt foreningsliv med gode rammer for fritidsaktiviteter til alle aldersgrupper. Fritiden er vigtig for vores livskvalitet og bidrager til et sundere og gladere samfund.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre en stærk infrastruktur til kultur- og idrætsfaciliteter og støtte både traditionelle og nye aktiviteter som fx e-sport. Adgang til naturen skal bevares, og vi ønsker at give ekstra støtte til foreninger i mindre byer og landsbyer, så alle kan deltage.

Hvad betyder det for dig?

Flere spændende og sjove aktiviteter i dit lokalområde, som bidrager til velvære og giver dig mulighed for at møde nye mennesker og styrke fællesskabet.

Grænseoverskridende samarbejde

Stærkere sammen – et tæt dansk-tysk samarbejde

Vi ønsker at styrke det dansk-tyske samarbejde ved at nedbryde barrierer og udvide mulighederne. Når vi arbejder sammen på tværs af grænsen, bliver vi stærkere som region og skaber flere muligheder for alle.

Hvordan gør vi det?

Vi vil intensivere den politiske dialog og udbygge grænseoverskridende infrastruktur. Kulturelle og økonomiske samarbejder skal støttes, og tekniske, juridiske og sproglige barrierer skal nedbrydes for at gøre det nemmere at arbejde og udvikle sig på tværs af grænsen.

Hvad betyder det for dig?

Bedre muligheder for samarbejde og udvikling mellem Danmark og Tyskland, hvilket styrker regionen med flere job- og uddannelsesmuligheder samt et dynamisk og levende fællesskab.

Mennesker med handicap

Lige muligheder – for et inkluderende samfund

Vi arbejder for at sikre, at mennesker med handicap har de samme muligheder som alle andre for at deltage aktivt i samfundet. Alle fortjener en fair chance, og vi vil skabe et samfund, hvor der er plads til alle.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre tilgængelige vejledningstilbud og arbejdspladser, der er tilpasset de behov, mennesker med handicap har. Tilgængelighed i det offentlige rum og støtte til frivillige organisationer, der hjælper mennesker med handicap, er også en vigtig del af vores indsats.

Hvad betyder det for dig?

Et mere inkluderende samfund, hvor alle har mulighed for at bidrage og trives. Det skaber bedre livskvalitet for alle og understøtter et samfund, hvor der er plads til forskellighed.

Infrastruktur

Velfungerende infrastruktur – nemt og pålideligt for alle

Vi arbejder for en bæredygtig og pålidelig infrastruktur, der dækker alle områder, så det er nemt at komme rundt, uanset hvor du bor. God infrastruktur er fundamentet for et samfund, der hænger sammen.

Hvordan gør vi det?

Vi vil planlægge og bygge infrastrukturanlæg på en bæredygtig måde, samtidig med at vi sikrer ligestilling mellem by og land. Borgerne skal inddrages tidligt i planlægningsprocesserne, og vi vil styrke samarbejdet med Slesvig-Holsten for at skabe løsninger, der gavner begge sider af grænsen.

Hvad betyder det for dig?

Bedre transportmuligheder, energi og services – uanset om du bor i byen eller på landet. Det gør hverdagen lettere og mere bekvem, og sikrer, at hele regionen kan udvikle sig positivt.

Integration

Integration med respekt – mangfoldighed som en styrke

Vi ønsker en integration, der respekterer den enkeltes identitet og samtidig styrker sproglige og faglige kompetencer. Mangfoldighed gør os stærkere, og vi vil skabe et samfund, hvor alle kan bidrage og føle sig hjemme.

Hvordan gør vi det?

Vi arbejder for, at nye borgere får hurtig adgang til arbejde og uddannelse, og vi ønsker at inddrage lokalsamfundet aktivt i integrationsprocessen. Modersmålsundervisning og støtte til lokale foreningers integrationsindsats er også centrale elementer i vores indsats.

Hvad betyder det for dig?

Et harmonisk og mangfoldigt samfund, hvor alle føler sig velkomne og har mulighed for at bidrage. Dette styrker sammenhængskraften og skaber et inkluderende og åbent samfund.

Kultur

Kultur for alle – et rigt og mangfoldigt kulturliv

Vi arbejder for et kulturliv, hvor alle har mulighed for at deltage aktivt. Kultur er sjælens føde, og vi ønsker at skabe rammer, der giver plads til både traditioner og nye initiativer.

Hvordan gør vi det?

Vi vil fremme den regionale dialekt "synnejysk" og udbygge den bygningsmæssige infrastruktur, så kulturlivet kan blomstre. Bedre digitale netværk og øget synliggørelse af kulturtilbud er også vigtige, så kultur bliver mere tilgængelig for alle.

Hvad betyder det for dig?

Flere kulturelle oplevelser og stærkere fællesskaber i din hverdag. Det bidrager til en levende og dynamisk region, hvor kulturarv og nye idéer går hånd i hånd og skaber et inspirerende miljø for alle.

Land og by

Balance mellem land og by – for en stærk og sammenhængende region

Vi arbejder for en harmonisk udvikling af både land og by, så hele regionen kan trives. En stærk region kræver balance, hvor alle områder har gode muligheder for vækst og trivsel.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre gode trafikforbindelser og støtte etableringen af virksomheder i landdistrikterne. Derudover ønsker vi at fremme lokale kulturelle initiativer og skabe flere ældreegnede boliger og bofællesskaber på landet, så det bliver attraktivt for alle aldersgrupper at bo uden for byerne.

Hvad betyder det for dig?

Forbedrede levevilkår i hele regionen, så du kan nyde alle goderne – uanset om du bor i byen eller på landet. Dette skaber en afbalanceret udvikling, der gør det attraktivt at bo og leve i alle dele af regionen.

Natur og miljø

Grøn fremtid – for bæredygtighed og naturbeskyttelse

Vi arbejder for en bæredygtig fremtid, hvor naturen beskyttes og affald minimeres. Vi ønsker at sikre et sundt miljø, både for planetens skyld og for os selv.

Hvordan gør vi det?

Vi vil arbejde målrettet for at reducere affaldsmængderne, beskytte vandkvaliteten og fremme miljøvenligt landbrug. Beskyttelse og pleje af vandløb samt forebyggelse mod forsegling af overflader er vigtige initiativer i vores indsats for at bevare naturens balance.

Hvad betyder det for dig?

En ren og sund natur, som du og dine børn kan nyde i mange år fremover. Det skaber en bæredygtig fremtid og sikrer, at vores naturarv bevares for kommende generationer.

Offentlig forvaltning

Effektiv forvaltning – gennemsigtighed og borgerfokus

Vi arbejder for en gennemsigtig og effektiv offentlig forvaltning, hvor borgerne altid er i centrum. God service skaber tillid, og det er fundamentet for et velfungerende samfund.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre fleksible offentlige serviceydelser og målrette ressourcerne mod forbedret velfærd. Åben dialog med borgerne og løbende optimering af forvaltningens processer er nøgleelementer i vores tilgang.

Hvad betyder det for dig?

Bedre service og mere indflydelse på beslutninger, der påvirker din hverdag. Dette skaber tillid til de offentlige institutioner og bidrager til en mere effektiv og velfungerende offentlig sektor.

Region Syddanmark

Sundhed og samarbejde – en stærk region for alle

Vi ønsker at fremme sundhed og det grænseoverskridende samarbejde i Region Syddanmark. Når sundhed og samarbejde går hånd i hånd, styrkes vores samlede sundhedssystem og borgernes velfærd.

Hvordan gør vi det?

Vi vil sikre smidige overgange mellem sygehuse og kommuner og øge kvaliteten på psykiatriområdet. Et tættere samarbejde mellem sygehuse på tværs af grænsen og målrettede tiltag for bedre lægehjælp er også centrale indsatsområder.

Hvad betyder det for dig?

Bedre lægehjælp, mere koordinerede sundhedsydelser og et sundhedssystem, der arbejder for dig. Det betyder, at du får den bedst mulige behandling og omsorg, når du har brug for det.

Sundhed

Sundhed for alle – adgang til god pleje og behandling

Vi arbejder for en høj standard i sundhedsplejen, så alle har mulighed for at leve et langt og sundt liv. Adgang til god lægehjælp og pleje skal være en selvfølge.

Hvordan gør vi det?

Vi vil styrke samarbejdet mellem hospitaler og kommuner, forbedre psykiatriske tjenester og fremme sundhedstilbud på tværs af grænsen.

Hvad betyder det for dig?

Bedre lægehjælp, kortere ventetider og et sundhedssystem, der fungerer for dig. Det sikrer, at du får den bedste behandling og pleje, når du har brug for det.

Unge

Ungdommen først – muligheder for fremtidens generation

Vi ønsker at skabe de bedste betingelser for unge, så de kan uddanne sig, finde job og leve livet fuldt ud. Fremtiden tilhører dem, og vi arbejder for at sikre, at de har alt, hvad de behøver for at lykkes.

Hvordan gør vi det?

Vi vil tilbyde flere uddannelses- og praktikmuligheder, støtte unges initiativer og sikre en tæt forbindelse mellem uddannelsessystemet og erhvervslivet.

Hvad betyder det for dig?

Bedre karrieremuligheder, støtte til at realisere dine drømme og en glidende overgang til voksenlivet. Det skaber en lysere fremtid – både for dig og for samfundet som helhed.

Trafik

Bedre trafik – hurtigt og sikkert frem

Vi arbejder for at forbedre trafikforholdene i vores region, så du kan komme hurtigt og sikkert frem. Mindre tid i trafikken betyder mere tid til de vigtige ting i livet.

Hvordan gør vi det?

Vi vil udbygge veje og cykelstier, forbedre offentlig transport og sikre bæredygtige transportløsninger, som matcher regionens behov.

Hvad betyder det for dig?

Glattere køreture, mindre trængsel og mere effektive transportmuligheder. Det giver dig mindre tid i trafikken og mere tid til det, der betyder mest.

Tursime

Fantastisk turisme – oplevelser og vækst i Sønderjylland

Vi vil fremme turismen i vores region og vise verden, hvor smukt og spændende Sønderjylland er. Øget turisme betyder nye muligheder og en styrket lokal økonomi.

Hvordan gør vi det?

Vi vil markedsføre vores unikke kulturarv, natur og lokale begivenheder. Derudover vil vi forbedre turistfaciliteter og tilgængelighed samt sikre, at turismeudviklingen sker bæredygtigt.

Hvad betyder det for dig?

Flere besøgende, som støtter lokale forretninger og skaber nye muligheder. Det giver en stærkere økonomi og flere oplevelser for dig og dine gæster.

Ældre

Værdig alderdom – støtte og omsorg i seniorårene

Vi arbejder for, at ældre får den nødvendige støtte og omsorg, så de kan nyde en værdig og tilfredsstillende alderdom. En værdig alderdom er en ret, ikke en luksus.

Hvordan gør vi det?

Vi vil forbedre hjemmeplejen, sikre gode plejehjem og tilbyde aktiviteter, der fremmer sundhed og trivsel for ældre borgere.

Hvad betyder det for dig?

Bedre støtte og flere muligheder for at leve et aktivt og tilfredsstillende liv i dine seniorår. Det betyder højere livskvalitet og større glæde i hverdagen.

Vil du vide mere om, hvad vi står for?

Du kan finde en mere detaljeret version af vores principprogram på vores hjemmeside. Her kan du dykke ned i, hvad vi konkret arbejder for, og hvordan vi vil skabe en stærkere fremtid for Sønderjylland.

Følg os også på sociale medier – vi er aktive på både **Facebook** og **Instagram**. Her deler vi løbende opdateringer, spændende nyheder og arrangementer, hvor du kan møde os og høre mere om vores arbejde.

Husk at sætte dit kryds ved SP til kommunalvalget den 18. november 2025.

Din stemme gør en forskel
– **sammen om Sønderjylland!**

www.slesvigsk-parti.dk

Slesvigsk Parti

@slesvigskparti

@SlesvigskParti

Stem Sønderjysk!

- Sæt kryds ved Slesvisk Parti